

Årsmelding 2025

Valdres friluftsråd

Vedtatt sak 03/26

I HJERTE AV
NORGE FINNER
DU VALDRES

Innledning

Valdres Natur- og Kulturpark kommunalt oppgavefelleskap (VNK) er en bygdeutviklingsregion som gjennom langsiktig merkevarebygging knyttet til natur- og kulturverdier – og lokal styring – skal gi økt verdiskaping og livskraft i lokalsamfunnene.

VNK har "Frisk i Valdres" og "Stier, løyper og skilting" som prioriterte satsingsområder. For å følge opp disse satsingsområdene og for å få samlet alle gode krefter for friluftslivet i Valdres, ble Valdres friluftsråd (VFR) etablert i 2012.

Organisering

Valdres friluftsråd sin virksomhet skiller fra VNKs øvrige virksomhet med egne vedtekter, regnskap, årsmelding, arbeidsplan og møteprotokoller.

VFR er medlem i Friluftsrådernes Landsforbund (FL), som er en paraplyorganisasjon for interkommunale friluftsråd, og er deres felles talerør overfor nasjonale myndigheter og organisasjoner. FL fordeler statlig driftstøtte til friluftsrådene og legger til rette for kompetanseutvikling.

Medlemskommuner

Kommunene i VFR er Vang, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal og Etnedal.

Representantskap

I 2023 ble friluftsrådet omorganisert til kommunalt oppgavefelleskap og representantskapet er nå friluftsrådets øverste organ. Det er ikke satt eget styre. Representantskapet til friluftsrådet er identisk med Valdres Natur- og Kulturpark - KO. Representantskapet bestod av de seks ordførerne fra medlemskommunene. To politikere fra Innlandet fylkeskommune samt kommunedirektør ble invitert til møtene.

Representantskapet:

Bjarne Budal, leder

Knut Arne Fjelltun, nestleder

Linda Mæhlum Robøle

Marit Hougsrud

Haldor Ødegård

Jørand Ødegård Lunde

Tom Håvard Nordeng (IFK)

Tom Svellert (IFK)

Randi Sletnes (adm. IFK)

Kommunedirektører har deltatt i møtene.

Møter 2025: 26.mai, 20. oktober og 8.desember.

Administrasjon

Ina Syversen er daglig leder i 80 % stilling og Lene Hovi har 20% stilling i friluftsrådet som prosjektleder. Torkjell Haugen var ansatt i 40% stilling og på timebasis i perioden mars – desember som prosjektmedarbeider/koordinator. Ansatte i VNK har bidratt i ulik grad til administrasjon og arbeid i VFR gjennom året.

Samarbeidsutvalget

Samarbeidsutvalget er et forum for samordning og erfaringsutveksling. Samarbeidsutvalget kan forberede saker for styret – og kan også delegeres myndighet fra styret.

Samarbeidsutvalget består av ett medlem fra hver kommune, utpekt av den enkelte kommune. Samarbeidsutvalget skal behandle saker av praktisk og administrativ karakter. I tillegg er reiselivet ved Visit Valdres og frivillige ved DNT Valdres representert. Møtene ledes av daglig leder av VFR.

Det er gjennomført to møter i 2025.

Medlemmer	Representant	Stilling
Vang	Caroline Bryntesen	Folkehelsekoordinator/FLS
Vestre Slidre	Ruben Magistad Wold	Kulturkonsulent
Øystre Slidre	Liv Vingdal	Folkehelsekoordinator
Nord-Aurdal	Kristi Westerbø	Folkehelsekoordinator
Sør-Aurdal	Anne Sofie Giæver Onstad/ Siri Håvelsrud Odden	Folkehelsekoordinator
Etnedal	Håvard Telstø	Rådgiver miljø og plan
Visit Valdres	Julia Helgesen	
DNT Valdres	Anne Reidun Tvenge	Nestleder

Gjennomføring av arbeidsplan

Her er hovedoppgavene som er gjennomført for VFR kort beskrevet. I 2025 var det Friluftslivets år som har hatt betydning for arbeidet og satsinger i 2025.

Friluftslivets år 2025 (FÅ25)

Visjonen var at alle skal finne sin friluftsglede, gjerne i nærfriluftslivet og gjerne sammen med andre. Vårt arbeid i 2025 omfavnet alle, og vi rettet oss på gruppene som vi vet er lite aktive. Friluftsrådet ønsket å senke terskelen for å være i naturen, inspirerte til å bruke nærnaturen og gjerne sammen med andre. Samt at vi fremmet aktiviteter og tilbud vi allerede har i Valdres.

Sti og løyper

Stier, løyper og skilting er prioritert arbeidsområde for VNK og VFR. Gjennom flere år er det lagt ned betydelig arbeid i å skilte, kloppe og tilgjengeliggjøre informasjon om turer i Valdres.

Helhetlig sti- og løypenett

Det er gjennomgått turer der friluftsrådet er ansvarlig for skilt og på turer som ikke har vedlikeholdsansvarlige. Det er satt ut ferdsestellere som har gitt oss indikasjon på ferdsel på ulike stier og løyper i kommunene; Øystre Slidre, Vestre Slidre og Nord-Aurdal.

Oppfølging av «Stølsruta i Valdres»

I samarbeid med DNT Valdres og VNK åpnet vi «Stølsruta i Valdres» som en historisk vandrerute 3.august 2018. Vi har fortsatt samarbeid med DNT Valdres og bidrar med kompetanse.

Ski og sykkel

Friluftsrådet har bistått med informasjon og oppfordring om å betale løypebidrag til løypelagene i Valdres, dette gjennom Valdresmagasinet og gjennom Facebook-kampanjer. Det er siste året dette blir løsningen i Valdresmagasinet.

- **Avvik**

- Det er ikke gjennomført tiltak for å knytte stølsveier sammen for flere sykkelmuligheter. Arbeidet vil ikke bli gjennomført som omsøkt og er sagt ifra oss.

Foto:Yngve Ask

Friluftslivets ferdselsårer

Valdreskommunene fikk tildelt midler til prosjektet Plan for friluftslivets ferdselsårer fra Innlandet fylkeskommune og prosjektet er påbegynt i tre kommuner. Etnedal ferdigstilles 2026. Både Vestre Slidre og Nord-Aurdal skal i gang i 2026.

- **Avvik**

- Det ble ikke satt i gang to kommuner, de er i gang i 2026. FÅ25 ble prioritert.

Synliggjøring og bruk av friluftslivet i Valdres

VFR har Facebook og nettside sammen med VNK. Disse kanalene har vært brukt til å spre informasjon om aktiviteter og turforslag i Valdres.

I samarbeid med DNT Valdres er det gjort vedlikehold på turer som er tilgjengelig på den nasjonale turportalen ut.no.

Turregistrering - TellTur og Stikk UT!

I 2025 har kommunene Sør-Aurdal, Nord-Aurdal, Øystre Slidre og Vestre Slidre brukt TellTur som turregistreringsløsning. Det er registrert 669 deltakere og 6311 turer gått. Dette er en økning på 16 % for deltakere og 52 % økning på turer gått fra 2024. Fra 1.1.2026 blir TellTur-løsningen lagt ned.

Stikk UT! er den nye løsningen til turregistrering i Valdres. Det er jobbet med innføring og opplæring i Stikk UT!, samt overføring og kvalitetssjekk på turer fra TellTur til Stikk UT! gjennom 2025 og det er klart til lansering av ny løsning for 2026. Alle kommunekonkurranser er fra 2026 i Stikk UT!. Det blir en større satsing for å fremme Stikk UT! i Valdres for 2026, der all premiering og annonse er gjort klart i 2025.

- **Avvik**

-Stikk UT! ble ikke lansert i Valdres i 2025 slik som planen. Verktøyet var ikke klart.

Synliggjøring og tilrettelegging

I planleggingen av FÅ25 inviterte vi oss inn i de kommunale rådene, lokale lag og foreninger og aktuelle virksomheter i kommunene for å få innspill på hvordan vi kunne synliggjøre og tilgjengeliggjøre nærfriluftslivet. I tillegg informere om allemannsretten.

Sammen med de ulike gruppene gjennomførte vi ulike tiltak for å fremme nærfriluftslivet. Sammen med ungdomsråd testet vi ut skattejakt for ungdom gjennom TellTur. Ungdommene ønsket seg og hengebenker som ble kjøpt inn. Det er gjennomført åpne arrangement sammen med lokale lag og organisasjoner og det er ønske om å fortsette dette, da vi ser det er populære arrangement, som Hele Norge båler. Vi brukte Foreningsportalen for å fremme lokale lag og foreninger og aktivitetene de arrangerer. Etter innspill fra psykisk helsetjeneste i kommunen laget vi flyer som ble lagt ut på venterom for å inspirere til friluftaktivitet. Vi gjennomførte også en SOME-kampanje på Instagram rettet mot unge voksne. Den bestod av 14 ulike videoer med ulike tema. Disse ble sett 38 000 ganger og statistikk viser at det er en høyere andel unge voksne som har sett disse videoene.

Godt tilgjengelige turer

Et pilotprosjekt med DNT og FL der målet er å gi folk mulighet til å finne turer som passer for dem, uansett funksjonsnivå. Turforslagene vil gi informasjon om turer som har god tilgjengelighet selv om de ikke oppfyller alle kravene til universell utforming. Turbeskrivelsene finnes på ut.no.

- **Avvik**

- Det er ikke blitt kartlagt turer, prosjekter for FÅ25 ble prioritert.

Bistå lokale lag og foreninger

Friluftsrådet har bistått flere lokale lag og foreninger i ulike spørsmål om tilrettelegging i friluft. Vi får tilbakemeldinger at det er nyttig med en regional ressurs på dette feltet som ser friluftslivet på tvers av kommunegrenser og kan samordne tiltak. Det er også fulgt opp flere innspill fra ulike lag og foreninger i arbeid med å etablere og forbedre stier i ulike områder med skilt og tavler.

Friluftsskoler og annen tilrettelegging

Det er gjennom 2025 blitt gjennomført aktiviteter og tilrettelegging som friluftsrådet selv har gjennomført og/eller i samarbeid med andre.

Friluftsskolen

Friluftsskolene som blir gjennomført i Valdres er populære og får gode tilbakemeldinger. Det ble gjennomført to friluftsskoler. Friluftsskolen på Brennabu og Friluftsskolen Fjellcamp i samarbeid med Beito aktiv. Det var 72 barn og unge som deltok på friluftsskolene i 2025.

- **Avvik**

- Det ble ikke gjennomført friluftsskole i Etnedal, etter avklaring med Etnedal.

Tilrettelegging av friluftsområder

Eldvegen

Vestre Slidre kommune er i gang med prosjektet Eldvegen, som blant annet går ut på og etablering og utbedring av eksisterende stinett og friluftsområder. Friluftsrådet har bidratt i arbeidet med utforming av søknader og planer for arbeidet.

Padleled Etnedal

I samarbeid med Etnedal kommune og frivillige ønsket vi å se på mulighet til å etablere padleled på Tonsåsen.

- **Avvik**

- Undersøkelse for padleled i Etnedal er ikke gjennomført.

Leirasanden - tavle

- **Avvik**

- Det gjenstår tavle om steinalderbosettingen på Leirasanden, vi har ventet på avklaring om utforming av tavlen.

- Dette er nå på plass og dette vil bli gjennomført i 2026.

Friluftsskole

Gjennom flere tilskuddsordninger er det mulighet til å søke midler til friluftsskoler. VFR søkte om flere prosjekt i 2025 i forbindelse med FÅ25.

Friluftsglede

Friluftsglede var et prosjekt der målet er å introdusere natur og friluftsliv og nærmiljø for mennesker med innvandrerbakgrunn. Skape forståelse for verdien av variert fysisk aktivitet samt muligheten for økt integrering ved å delta i organisert foreningsliv. Prosjektet er i samarbeid med aktuelle i kommunene etter initiativ.

Det er gjennomført aktivitetsdager og ferskingkurs i Vestre Slidre, Vang og Øystre Slidre. Samarbeid med læringssettene, BUA og DNT Valdres. Det var 84 voksne og barn som deltok på de 5 aktivitetene som ble gjennomført. Vi fikk redusert tilsagn og derfor måtte også aktiviteten reduseres.

Friluftsvenn

Friluftsvenn er en eller flere som har ansvar for turgrupper. De inviterer til ukentlig tur/aktivitet utendørs. Friluftsvennen har en sekk med nødvendig utstyr som termos, sitteunderlag, mat og kaffe.

Dette var et prosjekt det var ønske om at vi startet med i 2025 fra Miljødirektoratet. Gjennom prosjektet var vi hos frisklivssentraler, folkehelsekoordinatører, frivilligsentraler, NAV og lokale organisasjoner informerte og fremmet tiltaket. Vi har også snakket med de fleste gå-grupper slik at disse også ble bedre kjent. Det finnes mange gå-grupper i Valdres som fungerer godt. Her brukt vi foreningsportalen for å fremme de eksisterende gå-gruppene i kommunene. Vi etablerte en fast gågruppe og fortsetter arbeidet der vi ser det er behov og ønske.

Læring i friluft

I samarbeid med Sør-Aurdal og barnehagene i Begnadalen og Hedalen søkte vi om midler til kurs for å utvikle kultur for friluftsliv hos personalet og gi de kunnskap og trygghet til å bruke dette i sin hverdag.

Det ble gjennomført kurs både for foreldregruppen og de ansatte samt workshop for de ansatte.

Annet

Aksjon AQUA – Reine vatn i Valdres

Sammen med Valdres Kommunale Renovasjon (VKR), Naturvernforbundet i Valdres og DNT Valdres mottok vi støtte fra Miljødirektoratet for oppryddingstiltak i og rundt vassdraga i Valdres.

Samtlige skoler og totalt 500 elever og lærere i Valdres var med og ryddet under skoleaksjonene i mai. Vi fikk også ekstra midler fra Sparebankstiftelsen Hallingdal/Valdres der vi under felles paraply satt ekstra fokus på å rydde opp etter "Hans". 88 personer fra lag og foreninger bidro i disse aksjonene. Vi rydda totalt 7,2 tonn avfall dette ryddeåret. Det var ryddetiltak i alle seks valdreskommunene. Totalt er det ryddet rett over 60 tonn søppel i Valdres i Aksjon AQUA sin regi siden oppstarten i 2019.

Utstyrsbase

VFR/VNK har opparbeidet seg en utstyrsbase som kan lånes ut; GPS'er, akematter, akeputer, truger, sager og annet tur/friluftsutstyr. Noe av utstyret er plassert på utstyrssentralen i Øystre Slidre og BUA i Nord-Aurdal.

Regnskap

Regnskapet viser en samlet inntekt på kr. 2 620 747 og en samlet utgift på kr. 2 680 748 der resultatet balanseres med bundne fond i henhold til avsetning til prosjekt og partnerskapsmidler fra Innlandet fylkeskommune som vises som bundet fond.

Egenkapital og bundne fond som er knyttet til friluftsrådet pr. 31.12.25 er kr. 361 716.

Det er ikke store avvik fra budsjett, og avvikene er nevnt i årsmeldingen. Vi har benyttet mindre midler fra Innlandet fylkeskommune av lovet ikke opptjente midler da arbeidet med friluftslivets ferdselsårer er forsinket, samt mindre av partnerskapsmidler da vi har innhentet andre eksterne midler. Avviket på annet forbruksmateriell og tjenester er at i regnskapet ligger dette på ulike arter som annonser, reklame m.m., konsulenttenester og avgifter.

Fagernes, 11.05.26

Ina Sjørsen

«Naturen er et stort urverk som går og går.
La oss ikke pirke for mye med maskineriet»

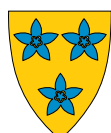
Mikkjel Fønhus

Sør-Aurdal
kommune

Etnedal
kommune

Nord-Aurdal
kommune

VALDRES
friluftsråd

Vestre Slidre
kommune

Øystre Slidre
kommune

Vang
kommune

Kultur- og
likestillingsdepartementet

